

ACC. N:R **M. 9968**:/.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Olof L. Eriksson*

Härad: *Mbo*

Adress: *Höganäs*

Socken: *L. L. Olof, Höganäs*

Berättat av: *Densamma*

Uppteckningsår: *1946*

Född år *1883* i *L. L. Olof*

Lilla jul och lille julafton.

s. l.

Lu F. 47.

Skärne
Olbo lid
S:t Olaf, Höganäs
uppt. 1946

Berättat av Olaf S. Eriksson

M. 9968:1. f. 1883: S:t Olaf

Lilla Jul och Lille julaften.

1. På olika trakter har man på olika dagar använt benämningarna lilla jul och lille julaften. Vilka dagar har man i Eder trakt kallat så *Lille julaften = dagen före julaften (S:t Olaf).*
2. Firades lilla jul på något särskilt sätt? *Har ej hört "lilla jul".*
3. Förekom det att man gav varandra gåvor vid lilla jul? —
4. Har Lucia på något sätt firats i Eder trakt? Klädde man ut sig på något särskilt sätt? Känner Ni till uttrycken "lussegubbar" eller "lussegetter"? —
5. När infördes i Eder trakt Luciaseden med den vitklädda flickan med ljus i håret? När såg Ni en Luciabrud första gången? *Höganäs sedan 15-20 år tillbaka*
6. Hur firades Lucia förr i tiden innan man klädde till Lucia-brud? —
7. Har det i Er trakt varit vanligt att äta tidig frukost på Luciadagens morgon? Har man några särskilda talesätt eller sedvänjor i sammanhang härmed? —
8. Förekom det att man bjöd på Lussibiten? Vad menade man därmed? —
9. Brukade man slakta julgrisen på Luciadagen - eller brukade den slaktas på en annan bestämd dag. Fanns det några bestämda tider i samband med julslakten. Skulle slaktaren eller andra medhjälpare ha någon bestämd traktering - eller skulle de få något av slaktmaten med sig hem? *Jag tror, att slaktaren skulle ha en bit av smörsmör (smörsmör) (S:t Olaf) och vad benämningen.*
10. Har man i Eder trakt använt uttrycket "svinottan" och vad menade man därmed? *Ja. (S:t Olaf) "vina-ölsan" = mycket färdigt på morgonen.*
11. Brukade Lucia bjuda på Luciakatter? När infördes seden att baka lussekatter? Vilken form och storlek hade de? *Höganäs. Förekommer nu.*
12. Har man firat kyndelsmässan i Eder trakt? Gör man det fortfarande - eller har seden bortlagts - i så fall när? —
13. Hur firade man Kyndelsmässan? *Jag tror, man skulle upplåsa med en "kyndel-bunt" (S:t Olaf).*
14. Har Ni hört talas om att man gav varandra gåvor vid Kyndelsmässan? —
15. Har man använt uttrycket Benraskesöndag i Eder trakt? Vilken dag kallades så - och varför fick dagen detta namn? —
16. Vilken dag ansåg man att julen tog slut? Och vilka sedvänjor hade man därvid? *"Knut kör julen ut" = 13:e dag jul.*

Höganäs har utklädda barn gå i hemmen och sopa med en brast (man skulle då slänga Kantar på gator); har förekommit sprattling under de allra senaste åren.

*Höganäs d. 27/4 1946.
Olaf S. Eriksson*